DUMNEZEIASCA LITURGHIE

a sfântului IOAN GURA DE AUR

Arhiepiscopul Constantinopolului

Liturghia Catehumenilor

Sfintele usi sunt deschise si perdeaua ridicata. Diaconul, stând în fata usilor împaratesti zice cu glas mare:

Diaconul: Binecuvânteaza, parinte.

Preotul, având capul descoperit, ia Sfânta Evanghelie cu amândoua mâinile, o ridica putin si face semnul Sfintei Cruci pe sfântul antimis, începând cu capatul de sus, apoi cu cel de jos, la stânga si la dreapta zicând:

Preotul: Binecuvântata este împaratia Tatalui si a Fiului si a Sfântului Duh, acum si pururea si în vecii vecilor.

Preotul închide sfintele usi, iar diaconul zice ectenia mare. Daca nu este diacon o zice preotul din altar.

Ectenia Mare

Diaconul: Cu pace Domnului sa ne rugam.

În timpul ecteniei mari strana raspunde dupa fiecare ectenie de cerere.

Strana: Doamne miluieste.

Diaconul: Pentru pacea de sus si pentru mântuirea sufletelor noastre, Domnului sa ne rugam.

Pentru pacea a toata lumea, pentru buna starea sfintelor lui Dumnezeu Biserici si pentru unirea tuturor, Domnului sa ne rugam.

Pentru sfânta biserica aceasta si pentru cei ce cu credinta, cu evlavie si cu frica de Dumnezeu intra întrînsa, Domnului sa ne rugam.

Pentru Prea Fericitul Parintele nostru (N) Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, pentru (Înalt-) Prea Sfintitul (Arhi-) Episcopul (si Mitropolitul) nostru (N), pentru cinstita preotime si cea întru Hristos diaconime, si pentru tot clerul si poporul, Domnului sa ne rugam.

Pentru (aici se pomeneste Cârmuirea tarii, dupa îndrumarile Sfântului Sinod), Domnului sa ne rugam.

Pentru sfânt locasul acesta, tara aceasta si pentru toate orasele si satele si pentru cei ce cu credinta locuiesc într-însele, Domnului sa ne rugam.

Pentru buna-întocmire a vazduhului, pentru îmbelsugarea roadelor pamântului si pen tru vremuri pasnice, Domnului sa ne rugam.

Pentru cei ce calatoresc pe ape, pe uscat si prin aer, pentru cei bolnavi, pentru cei ce se ostenesc, pentru cei robiti si pentru mântuirea lor, Domnului sa ne rugam.

Aici se pot adauga si alte ectenii pentru felurite cereri.

Pentru ca sa fim izbaviti noi, de tot necazul, mânia, primejdia si nevoia, Domnului sa ne rugam.

Apara, mântuieste, miluieste si ne pazeste pe noi, Dumnezeule, cu harul Tau.

Pe Preasfânta, curata, preabinecuvântata, marita stapâna noastra, de Dumnezeu Nascatoarea si pururea Fecioara Maria, cu toti sfintii sa o pomenim.

Când strana cânta Preasfânta Nascatoare..., preotul zice încet rugaciunea antifonului întâi.

Strana: Preasfânta Nascatoare de Dumnezeu miluieste-ne pe noi.

Diaconul: Pe noi însine si unii pe altii si toata viata noastra lui Hristos Dumnezeu sa o dam.

Strana: Tie, Doamne.

Rugaciunea Antifonului întâi

Preotul: Doamne Dumnezeul nostru, a Carui stapânire este neasemanata si slava neajunsa, a Carui mila este nemasurata si iubire de oameni negraita, Însuti Stapâne, dupa milostivirea Ta, cauta spre noi si spre sfânta biserica aceasta, si fa bogate milele Tale si îndurarile Tale cu noi si cu cei ce se roaga împreuna cu noi.

Cu glas tare, preotul zice ecfonisul:

Preotul: Ca Tie se cuvine toata slava, cinstea si închinaciunea, Tatalui si Fiului si Sfântului Duh, acum si pururea si în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Strana cânta acum antifonul întâi. La încheierea antifonului, diaconul sta din nou înaintea sfintelor usi, îsi ridica orarul si zice ectenia mica.

Ectenia Mica

Diaconul: Iara si iara cu pace, Domnului sa ne rugam.

Strana: Doamne, miluieste.

Diaconul: Apara, mântuieste, miluieste si ne pazeste, pe noi, Dumnezeule, cu harul Tau.

Strana: Doamne miluieste.

Diaconul: Pe Preasfânta, curata, preabinecuvântata, marita stapâna noastra, de Dumnezeu Nascatoarea si pururea Fecioara Maria, cu toti sfintii sa o pomenim.

Când strana cânta Preasfânta Nascatoare..., preotul zice încet rugaciunea antifonului îal doilea.

Strana: Preasfânta Nascatoare de Dumnezeu miluieste-ne pe noi

Diaconul: Pe noi însine si unii pe altii si toata viata noastra lui Hristos Dumnezeu sa o dam.

Strana: Tie, Doamne.

Rugaciunea Antifonului al doilea

Preotul: Doamne Dumnezeul nostru, mântuieste poporul Tau si binecuvânteaza mostenirea Ta; plinirea Bisericii Tale o pazeste, sfinteste pe cei ce iubesc podoaba casei Tale, Tu pe acestia îi prea mareste cu dumnezeiasca puterea Ta si nu ne lasa pe noi, cei ce nadajduim întru Tine.

Cu glas tare preotul zice ecfonisul.

Preotul: Ca a Ta este stapânirea si a Ta este împaratia si puterea si slava, a Tatalui si a Fiului si a Sfântului Duh, acum si pururea si în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Strana cânta acum antifonul al doilea. La încheierea antifonului, diaconul sta iarasi în fata icoanei Nascatoarei de Dumnezeu, ridica orarul si zice ectenia mica.

Ectenia Mica

Diaconul: Iara si iara cu pace, Domnului sa ne rugam.

Strana: Doamne, miluieste

Diaconul: Apara, mântuieste, miluieste si ne pazeste, pe noi, Dumnezeule, cu harul Tau.

Strana: Doamne miluieste.

Diaconul: Pe Preasfânta, curata, preabinecuvântata, marita stapâna noastra, de Dumnezeu Nascatoarea si pururea Fecioara Maria, cu toti sfintii sa o pomenim.

Când diaconul intra în altar pe usa dinspre miazazi, sta la locul sau la sfânta masa si se înclina în fata preotului, în timp ce preotul zice rugaciunea antifonului al treilea.

Strana: Preasfânta Nascatoare de Dumnezeu miluieste-ne pe noi

Diaconul: Pe noi însine si unii pe altii si toata viata noastra lui Hristos Dumnezeu sa o dam.

Strana: Tie, Doamne.

Rugaciunea Antifonului al Treilea

Preotul: Cel ce ne-ai daruit noua aceste rugaciuni obstesti si împreuna-glasuite, Cel ce si la doi si la trei, care se unesc în numele Tau, ai fagaduit sa le împlinesti cererile, Însuti, si acum, plineste cererile cele de folos ale robilor Tai dându-ne noua, în veacul de acum, cunostinta adevarului Tau, si în cel ce va sa fie, viata vesnica daruindu-ne.

Cu glas tare, preotul zice ecfonisul:

Preotul: Ca bun si iubitor de oameni esti si Tie slava înaltam, Tatalui si Fiului si Sfântului Duh, acum si pururea si în vecii vecilor.

Strana: Amin.

În timp ce strana cânta antifonul al treilea sau Fericirile, preotul si diaconul fac trei închinaciuni înaintea Sfintei Mese. Preotul ridica Sfânta Evanghelie si o da diaconului. Diaconul merge înaintea preotului în jurul altarului. Ei ies pe usa dinspre miazanoapte si se opresc în mijlocul bi sericii.

Intrarea mica

Diaconul, stând în mijlocul bisericii, în fata preotului si putin în dreapta sa, zice:

Diaconul: Domnului sa ne rugam. Doamne miluieste.

Preotul zice Rugaciunea Intrarii:

Stapâne Doamne, Dumnezeul nostru, Cel ce ai asezat în ceruri cetele si ostile înge rilor si ale arhanghelilor spre slujba slavei Tale, fa ca împreuna cu intrarea noastra sa fie si intrarea sfintilor îngeri, care slujesc împreuna cu noi si împreuna slavesc bunatatea Ta. Ca Tie se cuvine toata slava, cinstea si închi na ciunea, Tatalui si Fiului si Sfântului Duh, acum si pururea si în vecii vecilor. Amin.

Dupa rugaciune, diaconul, tinând orarul în mâna dreapta, arata catre rasarit cu mâna dreapta si zice:

Diaconul: Binecuvânteaza, parinte, sfânta intrare.

Preotul, binecuvântând catre sfântul altar, zice încet:

Preotul: Binecuvântata este intrarea sfintilor Tai, totdeauna, acum si pururea si în vecii vecilor. Amin.

Ei se închina de doua ori. Diaconul îi da Sfânta Evanghelie preotului sa o sarute. Amândoi mai fac o închinaciune. Daca însa în biserica este arhiereu (sau la manastire, staret), ei îl înlocuiesc pe preot si diaconul duce Sfânta Evanghelie celui mai mare sa o sarute, sarutând si el mâna acestuia. Dupa ce se

termina cântarea, diaconul, stând înaintea sfintelor usi, înalta Sfânta Evanghelie cu icoana Învierii spre popor si zice:

Diaconul: Întelepciune, drepti!

Diaconul intra în sfântul altar prin sfintele usi. Preotul se pleaca catre strani, intra în altar si, luând Sfânta Evanghelie, o aseaza pe Sfânta Masa.

Strana: Veniti sa ne închinam si sa cadem la Hristos. Mântuieste-ne pe noi, Fiul lui Dumnezeu,

(Duminica) Cel ce ai înviat din morti, pe noi, cei ce-Ti cântam Tie: Aliluia.

(în zilele saptamânii) Cel ce esti minunat întru sfinti...

La praznicile împaratesti, în loc de Veniti sa ne închinam..., se cânta stihurile speciale.

Dupa aceasta cântare se cânta troparele si condacele potri vite.

Dupa ce se cânta condacele, diaconul, stând între sfintele usi, cu fata catre credinciosi si, tinând orarul în mâna dreapta, zice:

Diaconul: Domnului sa ne rugam.

Si întorcându-se în dreapta preotului îsi pleaca capul catre acesta.

Strana: Doamne miluieste.

Diaconul zice cu glas încet catre preot:

Diaconul: Binecuvânteaza, parinte, vremea cântarii celei întreit-sfinte.

Preotul îl binecuvânteaza pe cap zicând:

Preotul: Ca sfânt esti Dumnezeul nostru si Tie slava înaltam, Tatalui si Fiului si Sfântului Duh, acum si pururea, - (Pauza)

La sarbatorile mai însemnate si mai cu seama când slujba se face în sobor, preotul se opreste dupa cuvintele : ... acum si pururea, iar diaconul se apropie de sfintele usi si aratând cu orarul catre icoana Mântuitorului, zice:

Diaconul: Doamne, mântuieste pe cei binecredinciosi.

Cei care se afla în altar cânta zicând aceleasi cuvinte.

Diaconul: Doamne, mântuieste pe cei binecredinciosi (de doua ori)

De fiecare data, strana raspunde cu aceleasi cuvinte.

Diaconul: Si ne auzi pe noi.

Este de asemenea obiceiul ca cei din altar sa cânte Si ne auzi pe noi.

Dupa aceasta, diaconul, cu glas mare si înaltând orarul, zice:

Diaconul: Si în vecii vecilor.

Când slujeste preotul singur, zice el însusi: Doamne, mântuieste pe cei binecredinciosi. Apoi el cânta singur: Si ne auzi pe noi, dupa care zice: Si în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fara de moarte, miluieste-ne pe noi.

Slava Tatalui si Fiului si Sfântului Duh si acum si pururea si în vecii vecilor. Amin.

În zilele de praznic, se poate zice si alta cântare.

În timpul acestei cântari, preotul citeste în taina:

Rugaciunea Cântarii celei Întreit-sfinte

Preotul: Dumnezeule cel sfânt, Care întru sfinti Te odihnesti, Cel ce cu glas întreit-sfânt esti laudat de serafimi si slavit de heruvimi si de toata puterea cereasca închinat; Cel ce dintru nefiinta întru fiinta ai adus toate; Care ai zidit pe om dupa chipul si asemanarea Ta si cu tot harul Tau l-ai împodobit; Cel ce dai întelepciune si pricepere celui ce cere, si nu treci cu vederea pe cel ce greseste, ci pui pocainta spre mântuire; Care ne-ai învrednicit pe noi, smeritii si nevrednicii robii Tai, si în ceasul acesta, a sta înaintea slavei sfântului Tau jertfelnic si a-Ti aduce datorita închinare si preaslavire: Însuti Stapâne, primeste si din gurile noastre, ale pacatosilor, întreit-sfânta cântare si ne cerceteaza pe noi întru bunatatea Ta. Iarta-ne noua toata greseala cea de voie si cea fara de voie; sfinteste sufletele si trupurile noastre si ne da noua sa slujim Tie cu cuviosie în toate zilele vietii noastre. Pentru rugaciunile Preasfintei Nascatoarei de Dumnezeu si ale tuturor sfintilor care din veac au bine-placut Tie. Ca sfânt esti Dumnezeul nostru si Tie slava înaltam, Tatalui si Fiului si Sfântului Duh, acum si pururea si în vecii vecilor. Amin.

Preotul si diaconul se închina înaintea Sfintei Mese de fiecare data când se cânta Sfinte Dumnezeule...

La Slava... Si acum..., diaconul, de la locul lui, aratând cu orarul spre proscomidiar, zice catre preot:

Diaconul: Porunceste, parinte.

Preotul merge la proscomidiar îsi pleaca capul si zice:

Preotul: Binecuvântat este cel ce vine întru numele Domnului.

Apoi diaconul arata catre scaunul de sus si zice:

Diaconul: Binecuvânteaza, parinte, scaunul cel de sus.

Diaconul ramâne în dreptul coltului sfintei mese. Preotul, se întoarce catre Sfânta Masa, apoi merge catre scaunul cel de sus, zicând:

Preotul: Binecuvântat esti pe scaunul slavei împaratiei Tale, Cel ce sezi pe heruvimi, totdeauna, acum si pururea si în vecii vecilor. Amin.

Preotul sta cu fata catre credinciosi în dreapta scaunului de sus, locul din mijloc fiind rezervat episcopului.

Dupa Slava... Si acum..., diaconul stând între sfintele usi zice:

Diaconul: Puternic.

Si strana cânta Sfinte Dumnezeule....

Apostolul

Dupa plinirea Cântarii celei întreit-sfinte, diaconul venind între sfintele usi, cu fata spre credinciosi, zice:

Diaconul: Sa luam aminte.

Preotul: Pace tuturor.

Cititorul: Si duhului tau.

Clericii merg si stau înaintea scaunului înalt.

Cititorul sta în mijlocul bisericii cu fata la altar si cânta prochimenul Apostolului. Apoi diaconul zice:

Diaconul: Întelepciune.

Si citetul: Din Epistola catre...

Diaconul: Sa luam aminte.

Cititorul, cu fata la altar, citeste Epistola.

Diaconul ia cadelnita cu tamâie si vine catre preot pentru a primi binecuvântarea , apoi cadeste Sfânta Masa împrejur si în sfântul altar si pe preot, apoi iese din altar si cadeste dupa rânduiala icoanele, jetul arhieresc, stranile, pe citet si, din mijlocul bisericii, pe ceilalti credinciosi. Apoi, intra în sfântul altar, cadind.

Evanghelia

Întorcându-se catre Sfânta Masa, preotul citeste încetisor rugaciunea dinaintea Evangheliei.

Preotul: Straluceste în inimile noastre, Iubitorule de oameni, Stapâne, lumina cea curata a cunoasterii Dumnezeirii Tale si deschide ochii gândului nostru spre întelegerea evanghelicelor Tale propovaduiri. Pune în noi si frica fericitelor Tale porunci, ca toate poftele trupului calcând, vietuire duhov niceasca sa petrecem, cugetând si facând toate cele ce sunt spre buna-placerea Ta. Ca Tu esti luminarea sufle te lor si a trupurilor noastre, Hristoase Dumneze ule si Tie slava înaltam, împreuna si Celui fara de început al Tau Parinte si Preasfântului si bunului si de viata facatorului Tau Duh, acum si pururea si în vecii vecilor. Amin.

Diaconul, ispravind de cadit, pune cadelnita la locul ei, se apropie de preot si primeste de la el Sfânta Evanghelie si, închinându-se înaintea Sfintei Evanghelii, o ia cu amândoua mâinile si pune capatul orarului peste ea.

Dupa citirea Apostolului, preotul sta între sfintele usi cu fata spre credinciosi si zice:

Preotul: Pace tie, cititorule.

Citetul: Si duhului tau

Strana: Aliluia! Aliluia! Aliluia!

Diaconul iese cu Sfânta Evanghelie prin sfintele usi. Înaintea lui merg doi purtatori cu sfesnice cu lumânari; diaconul zice:

Diaconul: Binecuvânteaza, parinte, pe binevestitorul Sfântului Apostol si Evanghelist (N)

Preotul, binecuvântându-l, zice:

Preotul: Dumnezeu, pentru rugaciunile Sfântului, întru tot laudatului Apostol si Evanghelist (N) sa-ti dea tie, celui ce binevestesti, cuvânt cu putere multa, spre plinirea Evangheliei iubitului Sau Fiu, a Domnului nostru Iisus Hristos.

Diaconul: Amin.

În zilele saptamânii, preotul binecuvânteaza pe diacon în taina.

Dupa aceasta, diaconul (sau preotul daca nu este diacon) sta între sfintele usi cu fata catre credinciosi, si zice:

Diaconul: Întelepciune, drepti, sa ascultam Sfânta Evanghelie.

Preotul: Pace tuturor!

Preotul sta între sfintele usi, cât timp diaconul citeste din Sfânta Evanghelie.

Strana: Si duhului tau.

Diaconul: Din Sfânta Evanghelie de la (N) citire.

Strana: Slava Tie, Doamne, slava Tie.

Preotul sau diaconul al doilea zice:

Preotul: Sa luam aminte.

Daca nu este diacon, preotul citeste Sfânta Evanghelie, dintre sfintele usi, având de-a dreapta si de-a stânga câte un sfesnic cu lumânare aprinsa.

Dupa citirea Sfintei Evanghelii, diaconul îndreapta cartea catre preot care zice::

Preotul: Pace tie, celui ce ai binevestit.

Strana: Slava Tie, Doamne, slava Tie.

Preotul, primind Sfânta Evanghelie de la diacon, o saruta si-i binecuvânteaza pe credinciosi cu ea în semnul crucii dupa care o aseaza pe Sfânta Masa deasupra sfântului antimis.

Dupa citirea textului Evangheliei, urmeaza de obicei tâlcuirea ei (predica).

Dupa predica, daca se tine acum, se închid sfintele usi, iar diaconul stând în fata sfintelor usi, în mijlocul bisericii, zice:

Ectenia cererii staruitoare

Diaconul: Sa zicem toti, din tot sufletul si din tot cugetul nostru sa zicem.

Strana: Doamne miluieste.

Diaconul: Doamne, Atotstapânitorule, Dumnezeul parintilor nostri, rugamu-ne Tie, auzi-ne si ne miluieste.

Strana: Doamne miluieste.

Diaconul: Miluieste-ne pe noi, Dumnezeule, dupa mare mila Ta, rugamu-ne Tie, auzi-ne si ne miluieste.

Strana: Doamne miluieste (de 3 ori).

În acest timp, preotul zice în taina Rugaciunea cererii staruitoare.

Diaconul sau, daca nu este diacon, preotul, zice:

Diaconul: Înca ne rugam pentru Prea Fericitul Parintele nostru (N), Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, spentru (Înalt-) Prea Sfintitul (Arhi-) Episcopul (si Mitropolitul) nostru (N)t, si pentru toti fratii nostri întru Hristos.

Înca ne rugam (aici se pomeneste Cârmuirea tarii, dupa îndrumarile Sfântului Sinod), pentru sanatatea si mântuirea lor.

Înca ne rugam pentru fratii nostri: preoti, ieromonahi, ierodiaconi, diaconi, monahi si monahii si pentru toti cei întru Hristos frati ai nostri.

Înca ne rugam pentru fericitii si pururea pomenitii ctitori ai sfânt locasului acestuia si pentru toti cei mai dinainte adormiti parinti si frati ai nostri dreptmaritori crestini, care odihnesc aici si pretutindeni.

Înca ne rugam pentru mila, viata, pacea, sanatatea, mântuirea, cercetarea, lasarea si iertarea pacatelor robilor lui Dumnezeu enoriasi, ctitori si binefacatori ai sfântului locasului acestuia.

Aici se pot pune ectenii pentru diferite cereri.

Înca ne rugam pentru cei ce aduc daruri si fac bine în sfânta si întru tot cinstita bise rica aceasta, pentru cei ce se ostenesc, pentru cei ce cânta si pentru poporul ce sta înainte si asteapta de la Tine mare si multa mila.

Rugaciunea cererii staruitoare

Preotul: Doamne Dumnezeul nostru, primeste aceasta rugaciune staruitoare de la robii Tai si ne miluieste pe noi, dupa multimea milei Tale, si trimite îndurarile Tale peste noi si peste tot poporul Tau, care asteapta de la Tine mare si multa mila.

Preotul: Ca milostiv si iubitor de oameni Dumnezeu esti si Tie slava înaltam, Tatalui si Fiului si Sfântului Duh, acum si pururea si în vecii vecilor.

Strana: Amin.

*

* *

Ectenia pentru pomenirea mortilor

Acum se poate zice ectenia pentru cei chemati, potrivit cerintelor parohiei. De obicei nu se zice în zilele de duminica, în sarbatoarea Învierii sau în zilele de sarbatoare:

Diaconul: Miluieste-ne pe noi, Dumnezeule, dupa mare mila Ta, rugamu-ne Tie, auzi-ne si ne miluieste.

Strana: Doamne miluieste. (de 3 ori)

Diaconul: Înca ne rugam pentru odihna sufletelor adormitilor robilor lui Dumnezeu (N), si pentru ca sa li se ierte lor toata greseala cea de voie si cea fara de voie.

Strana: Doamne miluieste. (de trei ori)

Diaconul: Ca Domnul Dumnezeu sa aseze sufletele lor unde dreptii se odihnesc.

Strana: Doamne miluieste. (de trei ori)

Diaconul: Mila lui Dumnezeu, împaratia cerului si iertarea pacatelor lor, de la Hristos, Împaratul cel fara de moarte si Dumnezeul nostru, sa cerem.

Strana: Da Doamne.

Diaconul: Domnului sa ne rugam.

Strana: Doamne miluieste.

Preotul: Dumnezeul duhurilor si a tot trupul, Care ai calcat moartea si pe diavolul l-ai surpat si ai daruit viata lumii Tale, Însuti Doamne, odihneste sufletele adormitilor robilor Tai (N), în loc luminat, în loc cu verdeata, în loc de odihna, de unde a fugit toata durerea, întristarea si suspinarea. Si orice greseala au savârsit ei cu cuvântul, cu lucrul, sau cu gândul, ca un Dumnezeu bun si iubitor de oameni, iarta-le lor. Ca nu este om, care sa fie viu si sa nu greseasca; numai Tu singur esti fara de pacat; dreptatea Ta este dreptate în veac si cuvântul Tau, adevarul.

Diaconul: Domnului sa ne rugam.

Preotul: Ca Tu esti învierea si viata si odihna robilor Tai (N), Hristoase, Dumnezeul nostru, si Tie slava înaltam, împreuna si Celui fara de început al Tau Parinte si Preasfântului si bunului si de viata facatorului Tau Duh, acum si pururea si în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Diaconul, sau daca nu este diacon, preotul:

Diaconul: Întru fericita adormire, vesnica odihna da, Doamne, sufletelor adormitilor robilor Tai, celor ce s-au pomenit acum, si le fa lor vesnica pomenire.

Si se cânta, în altar o data, apoi la strani de doua ori: Vesnica pomenire.

Strana: Vesnica pomenire.

Ectenia pentru cei chemati

Preotul începe sa desfaca sfântul antimis. Totusi Ectenia si Rugaciunea pentru cei chemati pot fi omise în unele situatii. În acest caz antimisul se desface la zicerea Ecteniei Cererii Staruitoare, înaintea ecfonisului. Daca se omite Ectenia pentru cei chemati, diaconul zice acum Ectenia pentru credinciosi.

Diaconul: Rugati-va cei chemati, Domnului.

Preotul desface partea din stânga sa.

Strana: Doamne miluieste.

Diaconul: Cei credinciosi, pentru cei chemati sa ne rugam, ca Domnul sa-i miluiasca pe dânsii.

Preotul desface partea din dreapta sa.

Strana: Doamne miluieste.

Diaconul: Sa-i învete pe dânsii cuvântul adevarului .

Preotul desface partea de jos.

Strana: Doamne miluieste.

Diaconul: Sa le descopere lor Evanghelia dreptatii.

Preotul desface pertea de sus.

Strana: Doamne miluieste.

Apoi preotul începe sa stearga cu buretele sfântul antimis, din toate partile, spre îndoitura din dreapta.

Diaconul: Sa-i uneasca pe dânsii cu Sfânta Sa sobornicesca si apostoleasca Biserica.

Strana: Doamne miluieste.

Diaconul: Mântuieste, miluieste, apara si-i pazeste pe dânsii, Dumnezeule, cu harul Tau.

Strana: Doamne miluieste.

Diaconul: Cei chemati, capetele voastre Domnului sa le plecati.

Strana: Tie, Doamne.

Rugaciunea pentru cei chemati

Preotul citeste în taina:

Preotul: Doamne Dumnezeul nostru, Cel ce întru cele de sus locuiesti si spre cei smeriti privesti, Care ai trimis mântuire neamului omenesc pe Unul-Nascut Fiul Tau si Dumnezeu, pe Domnul nostru Iisus Hristos, cauta spre robii Tai cei chemati, care si-au plecat grumajii înaintea Ta, si-i învredniceste pe dânsii, la vremea potrivita, de baia nasterii celei de a doua, de iertarea pacatelor si de vesmântul nestricaciunii; uneste-i pe dânsii cu sfânta Ta sobornicească si apostoleasca Biserica si-i numara pe dânsii cu turma Ta cea aleasa.

Preotul zice ecfonisul în timp ce însemneaza crucis cu buretele deasupra sfântului antimis. Apoi îl saruta si îl pune la locul lui, sus în dreapta antimisului.

Preotul: Ca si acestia împreuna cu noi sa slaveasca preacinstitul si de mare cuviinta numele Tau, al Tatalui si al Fiului si al Sfântului Duh, acum si pururea si în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Diaconul zice din mijlocul bisericii:

Diaconul: Câti sunteti chemati, iesiti.

Iar de este un al doilea diacon, zice si acesta, dintre sfintele usi:

Cei chemati, iesiti.

Apoi iarasi diaconul, din mijlocul bisericii:

Câti sunteti chemati, iesiti.

Diaconul, dintre sfintele usi:

Ca nimeni dintre cei chemati (sa nu ramâna).

Daca este numai un singur diacon, ori de slujeste preotul singur, preotul zice tot dialogul:

Câti sunteti chemati, iesiti.

Cei chemati, iesiti.

Câti sunteti chemati, iesiti.

Ca nimeni dintre cei chemati (sa nu ramâna).

Liturghia CredincioSilor

Prima ectenie pentru credinciosi

Diaconul, din mijlocul bisericii, zice:

Diaconul: Câti suntem credinciosi, iara si iara cu pace Domnului sa ne rugam.

Strana: Doamne miluieste.

Se închide perdeaua de la sfintele usi. Strana cânta din nou:

Strana: Doamne miluieste.

Preotul citeste în taina Prima rugaciune pentru credinciosi

Diaconul: Apara, mântuieste, miluieste si ne pazeste pe noi, Dumnezeule, cu harul Tau.

Strana: Doamne miluieste.

Rugaciunea întâi pentru credinciosi

Preotul: Multumim Tie, Doamne, Dumnezeul Puterilor, Care ne-ai învrednicit pe noi a sta si acum înaintea sfântului Tau jertfelnic si a cadea la îndurarile Tale, pentru pacatele noastre si pentru pacatele cele din nestiinta ale poporului. Primeste Dumnezeule, rugaciunea noastra; fa-ne sa fim vrednici a-Ti aduce rugaciuni, cereri si jertfe fara de sânge pentru tot poporul Tau; si ne învredniceste pe noi, pe care ne-ai pus întru aceasta slujba a Ta, cu puterea Duhului Tau celui Sfânt, ca fara de osânda si fara de sminteala, întru marturia curata a cugetului nostru, sa Te chemam pe Tine în toata vremea si în tot locul si, auzindu-ne pe noi, milostiv sa ne fii noua, întru multimea bunatatii Tale.

Diaconul: Întelepciune!

Preotul: Ca Tie se cuvine toata slava, cinstea si închinaciunea, Tatalui si Fiului si Sfântului Duh, acum si pururea si în vecii vecilor.

Strana: Amin.

A Doua Ectenie pentru Credinciosi

Diaconul: Iara si iara cu pace, Domnului sa ne rugam.

Strana: Doamne miluieste. (acum si la urma toa rele ectenii de cerere)

Urmatoarele ectenii de cerere se zic numai daca slujeste si un diacon. Daca preotul slujeste singur, el citeste în taina a doua Rugaciune pentru credinciosi.

Diaconul: Pentru pacea de sus si pentru mântuirea sufletelor noastre, Domnului sa ne rugam.

Pentru pacea a toata lumea, pentru bunastarea sfintelor lui Dumnezeu Biserici si pentru unirea tuturor, Domnului sa ne rugam.

Pentru sfânta biserica aceasta si pentru cei ce cu credinta, cu evlavie si cu frica de Dum nezeu intra întrînsa, Domnului sa ne rugam.

Pentru ca sa fim noi izbaviti de tot necazul, mânia, primejdia si nevoia, Domnului sa ne rugam.

Daca preotul slujeste singur el continua de aici.

Diaconul : Apara, mântuieste, miluieste si ne pazeste pe noi, Dumnezeule, cu harul Tau.

Strana: Doamne miluieste.

Rugaciunea a doua pentru credinciosi

Preotul: Iarasi si de multe ori cadem la Tine si ne rugam Tie, Bunule si Iubitorule de oameni, ca privind spre rugaciunea noastra, sa curatesti sufletele si trupurile noastre de toata necuratia trupului si a duhului si sa ne dai noua sa stam nevinovati si fara de osânda înaintea sfântului Tau jertfelnic. Si daruieste, Dumnezeule, si celor ce se roaga împreuna cu noi spor în viata, în credinta si în întelegerea cea duhov niceasca. Da lor sa-Ti slujeasca totdeauna cu frica si cu dragoste si întru nevinovatie si fara osânda sa se împartaseasca cu Sfintele Tale Taine si sa se învredniceasca de cereasca Ta împaratie.

Diaconul: Întelepciune.

Diaconul intra în altar prin usa dinspre miazanoapte.

Preotul: Ca sub stapânirea Ta totdeauna fiind paziti, Tie slava sa înaltam, Tatalui si Fiului si Sfântului Duh, acum si pururea si în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Strana cânta cântarea heruvimica pâna la: Ca pe împaratul...

Strana: Noi, care pe heruvimi cu taina închipuim si facatoarei de viata Treimi întreit-sfânta cântare aducem, toata grija cea lumeasca sa o lepadam.

Preotul citeste în taina Rugaciunea din timpul cântarii heruvimice:

Rugaciunea din timpul

cântarii heruvimice

Preotul: Nimeni din cei legati cu pofte si cu desfatari trupesti nu este vrednic sa vina, sa se apropie, sau sa slujeasca Tie, Împaratul slavei; caci a sluji Tie este lucru mare si înfricosator chiar pentru puterile cele ceresti. Dar, totusi, pentru iubirea Ta de oameni cea negraita si nemasurata, fara mutare si fara schimbare Te-ai facut om, si Arhiereu al nostru Te-ai facut, si, ca un Stapân a toate, ne-ai dat slujba sfânta a acestei jertfe liturgice si fara sânge; ca singur Tu, Doamne Dumnezeul nostru, stapânesti cele ceresti si cele pamântesti, Care Te porti pe scaunul heruvimilor, Domnul serafimilor si Împaratul lui Israel, Cel ce singur esti Sfânt si întru sfinti Te odihnesti. Deci pe Tine Te rog, Cel ce singur esti bun si binevoitor, cauta spre mine pacatosul si netrebnicul robul Tau, si-mi curateste sufletul si inima de cugete viclene; si învredniceste-ma, cu puterea Sfântului Tau Duh, pe mine, cel ce sunt îmbracat cu harul preotiei, sa stau înaintea sfintei Tale mese acesteia si sa jertfesc sfântul si preacuratul Tau Trup si scumpul Tau Sânge. Caci la Tine vin, plecându-mi grumajii mei si ma rog Tie: Sa nu întorci fata Ta de la mine, nici sa ma lepezi dintre slujitorii Tai, ci binevoieste sa-Ti fie aduse darurile acestea de mine pacatosul si nevrednicul robul Tau. Ca Tu esti Cel ce aduci si Cel ce Te aduci, Cel ce primesti si Cel ce Te împarti, Hristoase, Dumnezeul nostru, si Tie slava înaltam, împreuna si Celui fara de început al Tau Parinte si Preasfântului si bunului si de viata facatorului Tau Duh, acum si pururea si în vecii vecilor. Amin.

Dupa ce preotul a zis rugaciunea, el si diaconul zic în taina cântarea heruvimica de trei ori, facând câte o închinaciune la fiecare sfârsit.

Cântarea heruvimica

Preotul: Noi, care pe heruvimi cu taina închipuim si facatoarei de viata Treimi întreit-sfânta cântare aducem, toata grija cea lumeasca sa o lepadam...

Diaconul: ...Ca pe Împaratul tuturor, sa primim pe Cel înconjurat în chip nevazut de cetele îngeresti. Aliluia, aliluia, aliluia.

Si de nu s-a facut mai înainte acoperirea Cinstitelor Daruri la proscomidiar, se face acum. Se ridica apoi perdeaua si se deschid sfintele usi. Diaconul da cadelnita preotului, si, luând o lumânare aprinsa merge înaintea preotului care tamâiaza Sfânta Masa împrejur, altarul tot si iesind prin sfintele usi, tamâiaza icoanele si pe credinciosi. Preotul zice în taina Psalmul 50 pâna la versul Jertfa lui Dumnezeu, duhul umilit.... Daca este timp el poate zice si alte tropare de umilinta. Întorcându-se la Sfânta Masa, preotul da cadelnita diaconului. Amândoi fac apoi doua închinaciuni înaintea Sfintei Mese, zicând:

Preotul: Dumnezeule, curateste-ma pe mine pacatosul si ma miluieste.

Dupa aceea preotul saruta sfântul antimis, Sfânta Cruce si Sfânta Masa. Diaconul saruta numai Sfânta Masa. Mai fac apoi amândoi o închinaciune si se întorc plecându-se, dintre sfintele usi, catre credinciosi. Merg dupa aceea la proscomidiar si închinându-se de trei ori, zic:

Dumnezeule curateste-ma pe mine pacatosul si ma miluieste.

Diaconul: Ridica, parinte.

Preotul, luând Aerul îl pune pe umerii diaconului, zicând:

Preotul: Ridicati mâinile voastre la cele sfinte si binecuvântati pe Domnul.

El da sfântul disc diaconului, care îl tine în dreptul fruntii. Preotul însusi ia sfântul potir. Diaconul iese înaintea preotului prin usa dinspre miazanoapte facând Iesirea cu Cinstitele Daruri sau Vohodul. Daca sunt doi diaconi, preotul pune mai întâi pe umerii celui de al doilea un Aer, dându-i apoi cadelnita. Al doilea diacon merge înaintea diaconului întâi. Iar de slujeste numai preotul, face el singur Vohodul, având Aerul pe umeri, potirul în mâna dreapta si discul în mâna stânga.

Când sunt mai multi preoti si diaconi, cel dintâi dintre preoti, împreuna cu diaconii, se pleaca catre credinciosi. Apoi vin si ceilalti preoti începând de la cei cu rang mai mare, care se închina dupa rânduiala si vin în fata proscomidiarului, având în mâna dreapta fiecare câte o sfânta cruce, si, la nevoie, chiar cartea Dumnezeiestii Liturghii. Preotul care a facut Proscomidia poarta copia si lingurita. Si fac Vohodul, mergând unul dupa altul în urma preotului celui dintâi si când ajung în mijlocul bisericii, se întorc cu fata spre apus. Când nu sunt diaconi, atât sfântul disc cât si sfântul potir se iau de catre întâiul dintre preoti.

Iesind deci din sfântul altar, întâiul dintre diaconi zice cu glas mare:

Iesirea cu Cinstitele Daruri

Diaconul: Pe voi pe toti, dreptmaritorilor crestini, sa va pomeneasca Domnul Dumnezeu întru împaratia Sa, totdeauna, acum si pururea si în vecii vecilor.

Strana: Amin. (Acum si la urmatoarele ectenii de cerere)

Al doilea diacon, mergând înaintea primului diacon, se opreeste în fata icoanei Sfintei Fecioare. Primul dintre diaconi intra în altar si sta în dreapta, asteptându-l pe preot sa intre cu Sfântul Potir. Când preotul intra în altar, al doilea diacon îl cadeste si apoi intra si el prin usa dinspre miazanoapte. Înainte de a intra în altar, preotul zice urmatoarele ectenii de cerere:

Preotul: Pe Prea Fericitul Parintele nostru (N), Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, spe (Înalt-) Prea Sfintitul (Arhi-) Episcopul (si Mitropolitul) nostru (N)t, sa-l pomeneasca Domnul Dumnezeu întru împaratia Sa.

Pe (aici se pomeneste Cârmuirea tarii, dupa îndrumarile Sfântului Sinod), sa-i pomeneasca Domnul Dumnezeu întru împaratia Sa.

Pe fratii nostri: preoti, ieromonahi, ierodiaconi, diaconi, monahi si monahii si pe toti cei din clerul bisericesc sa-i pomeneasca Domnul Dumnezeu întru înparatia Sa.

Pe adormitii întru fericire patriarhi ai Bisericii Ortodoxe Române, Miron, Nicodim, Justinian si Iustin, sa-i pomeneasca Domnul Dumnezeu întru împaratia Sa.

Pe fericitii si pururea pomenitii ctitori ai sfântului locasului acestuia si pe alti ctitori, miluitori si facatori de bine, sa-i pomeneasca Domnul Dumnezeu întru împaratia Sa.

Pe ostasii români cazuti pe câmpurile de lupta pentru apararea tarii, sa-i pomeneasca Domnul Dumnezeu întru împaratia Sa.

Pe cei ce au adus aceste daruri si pe cei pentru care s-au adus, vii si morti sa-i pomenasca Domnul Dumnezeu întru împaratia Sa.

Pe toti cei adormiti din neamurile noastre, stramosi, mosi, parinti, frati, surori si pe toti cei dintr-o rudenie cu noi, pe fiecare dupa numele sau, sa-i pomeneasca Domnul Dumnezeu întru împaratia Sa.

Nu se citesc acum pomelnice.

Întâiul dintre preoti zice, facând semnul Sfintei Cruci cu potirul spre credinciosi:

Preotul: Si pe voi pe toti, dreptmaritorilor crestini, sa va pomeneasca Domnul Dumnezeu întru împaratia Sa, totdeauna, acum si pururea si în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Strana cânta mai departe cântarea heruvimica de la Ca pe Împaratul... pâna la sfârsit.

Strana: ...Ca pe Împaratul tuturor, sa primim pe Cel înconjurat în chip nevazut de cetele îngeresti. Aliluia, aliluia, aliluia.

Când preotii intra în altar, întâiul dintre diaconi zice catre preotul care duce sfântul potir:

Diaconul: Preotia ta sa o pomeneasca Domnul Dumnezeu întru împaratia Sa.

Preotul zice catre diacon:

Preotul: Diaconia ta sa o pomeneasca Domnul Dumnezeu întru împaratia Sa, totdeauna, acum si pururea si în vecii vecilor.

Diaconul: Amin.

Si pune sfântul potir pe antimis si ia sfântul disc de la diacon, îl aseaza pe Sfânta Masa în stânga sfântului potir, întocmai ca la proscomidiar, zicând:

Preotul: Iosif cel cu bun chip de pe lemn luând preacurat trupul Tau, cu giulgiu curat înfasurându-l si cu miresme, în mormânt nou îngropându-l, l-a pus.

În mormânt cu trupul, în iad cu sufletul, ca un Dumnezeu, în rai cu tâlharul si pe scaun împreuna cu Tatal si cu Duhul ai fost, Hristoase, toate umplându-le, Cel ce esti necuprins.

Ca un purtator de viata si mai înfrumusetat decât raiul cu adevarat si decât toata camara împarateasca mai luminat s-a aratat, Hristoase, mormântul Tau, izvorul învierii noastre.

Se închid sfintele usi si perdeaua lor. Preotul ia aco-peramintele de pe sfântul disc si de pe sfântul potir, le pune pe Sfânta Masa. Dupa ce a luat Aerul de pe umerii diaconului, îl cadeste, apoi îl aseaza peste Cinstitele Daruri, zicând:

Preotul: Iosif cel cu bun chip de pe lemn luând preacurat trupul Tau, cu giulgiu curat înfasurându-l si cu miresme, în mormânt nou îngropându-l, l-a pus.

Luând cadelnita, preotul cadeste Cinstitele Daruri de trei ori, zicând:

Preotul: Fa bine, Doamne, întru bunavoirea Ta, Sio nului, si sa se zideasca zidurile Ierusalimului.

Diaconul: Atunci vei binevoi jertfa dreptatii, prinosul si arderile de tot, atunci vor pune pe altarul Tau vitei.

Preotul da înapoi cadelnita. Plecându-si capul, zice catre diacon:

Preotul: Pomeneste-ma, frate si împreuna-slujitorule.

Diaconul: Preotia ta sa o pomeneasca Domnul Dumnezeu întru împaratia Sa.

Apoi diaconul îsi pleaca capul si tinând orarul cu trei degete ale mâinii drepte, zice:

Diaconul: Roaga-te pentru mine, parinte.

Preotul: Duhul Sfânt sa vina peste tine si puterea Celui preaînalt sa te umbreasca.

Diaconul: Acelasi Duh sa lucreze împreuna cu noi în toate zilele vietii noastre. Pomeneste-ma, parinte.

Preotul îl binecuvânteaza pe diacon si zice:

Diaconul: Sa te pomeneasca Domnul Dumnezeu întru împaratia Sa, totdeauna, acum si pururea si în vecii vecilor.

Diaconul: Amin.

Diaconul saruta dreapta preotului, iese prin usa dinspre miazanoapte si mergând la locul cel obisnuit, înaintea sfintelor usi, zice:

Diaconul: Sa plinim rugaciunea noastra Domnului.

Strana: Doamne miluieste. (Acum si la urma toarele ectenii de cerere)

Diaconul: Pentru Cinstitele Daruri ce sunt puse înainte, Domnului sa ne rugam.

Pentru sfânta biserica aceasta si pentru cei ce cu credinta, cu evlavie si cu frica de Dumnezeu intra într-însa, Domnului sa ne rugam.

Pentru ca sa fim izbaviti noi de tot necazul, mânia, primejdia si nevoia, Domnului sa ne rugam.

Apara, mântuieste, miluieste si ne pazeste pe noi, Dumnezeule, cu harul Tau.

Dupa asezarea Cinstitelor Daruri pe Sfânta Masa, diaconul îsi urmeaza ectenia, în timp ce preotul zice în taina Rugaciunea punerii-înainte.

Daca sunt mai multi preoti, Sarutul Pacii poate sa înceapa în timpul acestei ectenii de cerere.

Diaconul: Ziua toata desavârsita, sfânta, în pace si fara de pacat, la Domnul sa cerem.

Strana: Da Doamne. (Acum si la urmatoarele ectenii de cerere)

Diaconul: Înger de pace, credincios îndreptator, pazitor al sufletelor si al trupurilor noastre, la Domnul sa cerem.

Mila si iertare de pacatele si de greselile noastre, la Domnul sa cerem.

Cele bune si de folos sufletelor noastre si pace lumii, la Domnul sa cerem.

Cealalta vreme a vietii noastre în pace si întru pocainta a o savârsi, la Domnul sa cerem.

Sfârsit crestinesc vietii noastre, fara durere, neînfruntat, în pace si raspuns bun la înfricosatoarea judecata a lui Hristos, sa cerem.

Pe Preasfânta, curata, preabinecuvântata, marita stapâna noastra, de Dumnezeu Nascatoarea si pururea Fecioara Maria, cu toti sfintii sa o pomenim.

Strana: Preasfânta Nascatoare de Dumnezeu, miluieste-ne pe noi.

Diaconul: Pe noi însine si unii pe altii si toata viata noastra lui Hristos Dumnezeu sa o dam.

Strana: Tie, Doamne.

Rugaciunea punerii - înainte

Preotul: Doamne, Dumnezeule, Atottiitorule, Cel ce esti singur Sfânt, Care primesti jertfa de lauda de la cei ce Te cheama pe Tine cu toata inima, primeste si rugaciunea noastra a pacatosilor si o du la sfântul Tau jertfelnic; fa-ne vrednici a-Ti aduce Tie daruri si jertfe duhovnicesti, pentru pacatele noastre si pentru cele din nestiinta ale poporului. Si ne învredniceste sa aflam har înaintea Ta, ca sa fie bineprimita jertfa noastra si sa se salasluiasca Duhul cel bun al harului Tau peste noi, peste aceste daruri puse înainte si peste tot poporul Tau.

Preotul: Cu îndurarile Unuia-Nascut Fiului Tau, cu Care esti binecuvântat, împreuna cu Preasfântul si bunul si de viata facatorul Tau Duh, acum si pururea si în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Preotul sta cu fata spre credinciosi si îi binecuvânteaza.

Sarutul pacii

Preotul: Pace tuturor.

Strana: Si duhului tau.

Diaconul: Sa ne iubim unii pe altii, ca într-un gând sa marturisim.

Strana: Pe Tatal, pe Fiul si pe Sfântul Duh, Treimea cea de o fiinta si nedespartita.

Preotul se închina de trei ori, zicând de fiecare data:

Preotul: Iubi-Te-voi, Doamne, virtutea mea, Domnul este întarirea mea si scaparea mea si izbavitorul meu.

Imnul aceasta îl poate cânta clerul din altar, corul sau un cântaret.

Preotul saruta sfântul disc, sfântul potir si marginea Sfintei Mese. Diaconul, face semnul crucii si saruta crucea de pe orarul sau.

De vor sluji mai multi preoti, cel dintâi dintre preotii împreuna-slujitori, dupa ce s-a închinat Cinstitele Daruri, trece în partea dinspre miazazi a altarului. Al doilea preot saruta si el Cinstitele Daruri si merge la cel dintâi care zice: Hristos în mijlocul nostru! Al doilea preot raspunde: Este si va fi! Se saruta unul pe altul pe umeri si cel dintâi zice: Totdeauna, acum si pururea si în vecii vecilor. Amin. Cel de-al doilea preot trece în dreapta celui dintâi si asteapta amândoi pâna ce ceilalti preoti saruta Sfintele Daruri si vin la ei sa schimbe sarutul pacii.

Daca sunt mai multi diaconi, ei nu saruta Cinstitele Daruri, ci fiecare sfânta cruce de pe orarul sau si apoi unul pe altul, rostind aceleasi cuvinte si facând întocmai ca si preotii.

Diaconul care a zis ectenia zice de la locul sau cu glas tare:

Diaconul: Usile, usile, cu întelepciune sa luam aminte!

Se ridica perdeaua sfintelor usi. Preotul ridica Aerul deasupra Cinstitelor Daruri si îl clatina singur, ori cu ceilalti preoti împreuna-slujitori, daca sunt mai multi. El zice, împreuna cu credinciosii, Simbolul credintei si dupa cuvintele si a înviat a treia zi saruta Aerul si îl aseaza la o parte împreuna cu celelalte acoperaminte.

Simbolul credintei (Crezul)

Cred întru unul Dumnezeu, Tatal atottiitorul, Facatorul cerului si al pamântului, al tuturor celor vazute si nevazute.

Si întru unul Domn Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Unul Nascut, Care din Tatal S-a nascut mai înainte de toti vecii: Lumina din Lumina, Dumnezeu adevarat din Dumnezeu adevarat, nascut iar nu facut, Cel de o fiinta cu Tatal, prin Care toate s-au facut;

Care pentru noi oamenii si pentru a noastra mântuire, S-a pogorât din ceruri si S-a întrupat de la Duhul Sfânt si din Fecioara Maria si S-a facut om;

Si S-a rastignit pentru noi în zilele lui Pontiu Pilat si a patimit si S-a îngropat;

Si a înviat a treia zi, dupa Scripturi;

Si S-a înaltat la ceruri si sade de-a dreapta Tatalui;

Si iarasi va sa vina cu slava sa judece viii si mortii, a Carui împaratie nu va avea sfârsit.

Si întru Duhul Sfânt, Domnul de viata Facatorul, Care din Tatal purcede, Cel ce împreuna cu Tatal si cu Fiul este închinat si slavit, Care a grait prin prooroci.

Întru una, sfânta, soborniceasca si apostoleasca Biserica;

Marturisesc un botez spre iertarea pacatelor;

Astept învierea mortilor;

Si viata veacului ce va sa fie. Amin.

Pregatirea pentru Sfintirea

Cinstitelor Daruri

Diaconul: Sa stam bine, sa stam cu frica, sa luam aminte, Sfânta Jertfa cu pace a o aduce.

Strana: Mila pacii, jertfa laudei.

Diaconul îsi face semnul crucii, intra în sfântul altar, ia un acoperamânt si apara cu evlavie Cinstitele Daruri. Se deschid sfintele usi. Preotul, luând în mâna o cruce de pe Sfânta Masa, si stând între sfintele usi, îi binecuvânteaza pe credinciosi zicând:

Preotul: Harul Domnului nostru Iisus Hristos si dragostea lui Dumnezeu Tatal si împar tasirea Sfântului Duh, sa fie cu voi cu toti.

Strana: Si cu duhul tau.

Preotul, înaltând Sfânta Cruce, zice tot cu fata spre credinciosi:

Preotul: Sus sa avem inimile.

Strana: Avem catre Domnul.

Preotul se întoarce catre icoana Mântuitorului, se pleaca si zice:

Preotul: Sa multumim Domnului.

Preotul se întoarce apoi la Sfânta Masa. Se închid sfintele usi si perdeaua.

Strana: Cu vrednicie si cu dreptate este a ne închina Tatalui si Fiului si Sfântului Duh, Treimei celei de o fiinta si nedespartita.

Rugaciunile de sfintire a Cinstitelor Daruri:

Preotul: Cu vrednicie si cu dreptate este a-Ti cânta Tie, pe Tine a Te binecuvânta, pe Tine a Te lauda, Tie a-Ti multumi, Tie a ne închina, în tot locul stapânirii Tale; caci Tu esti Dumnezeu negrait si necuprins cu gândul, nevazut, neajuns, pururea fiind si acelasi fiind: Tu si Unul-Nascut Fiul Tau si Duhul Tau cel Sfânt. Tu din nefiinta la fiinta ne-ai adus pe noi, si cazând noi, iarasi ne-ai ridicat si nu Te-ai departat, toate facându-le, pâna ce ne-ai suit la cer si ne-ai daruit împaratia Ta ce va sa fie. Pentru toate acestea multumim Tie si Unuia-Nascut Fiului Tau si Duhului Tau celui Sfânt, pentru toate pe care le stim si pe care nu le stim; pentru binefacerile Tale cele aratate si cele nearatate, ce ni s-au facut noua. Multumim Tie si pentru Liturghia aceasta, pe care ai binevoit a o primi din mâinile noastre, desi stau înaintea Ta mii de arhangheli si zeci de mii de îngeri, heruvimii cei cu ochi multi si se rafimii cei cu câte sase aripi, care se înalta zburând...

Diaconul, sau daca nu este diacon, preotul face cu sfânta steluta semnul crucii deasupra sfântului disc, atingând cu ea în cele patru parti ale sfântului disc, când preotul zice cu glas tare:

Preotul: Cântare de biruinta cântând, strigând, glas înaltând si graind:

Preotul saruta sfânta steluta si o pune deoparte.

Strana: Sfânt, Sfânt, Sfânt, Domnul Savaot! Plin este cerul si pamântul de slava Ta! Osana întru cei de sus! Binecuvântat este cel ce vine întru numele Domnului! Osana întru cei de sus!

Diaconul sta în dreapta preotului, apara Cinstitele Daruri cu un acoperamânt. Preotul zice în taina:

Preotul: Cu aceste fericite Puteri si noi, Iubitorule de oameni, Stapâne, strigam si graim: Sfânt esti si Preasfânt, Tu si Unul-Nascut Fiul Tau si Duhul Tau cel Sfânt. Sfânt esti si Preasfânt si slava Ta este plina de maretie. Caci Tu ai iubit lumea Ta atât de mult încât pe Unul-Nascut Fiul Tau L-ai dat, ca tot cel ce crede într-Însul sa nu piara, ci sa aiba viata vesnica. Si Acesta venind si toata rânduiala cea pentru noi plinind, în noaptea întru care a fost vândut si mai vârtos Însusi pe Sine S-a dat pentru viata lumii, luând pâinea cu sfintele si preacuratele si fara prihana mâinile Sale, multumind si binecuvântând, sfintind si frângând, a dat Sfintilor Sai Ucenici si Apostoli, zicând:

Diaconul, tinând orarul cu trei degete de la mâna dreapta, arata preotului sfântul disc, preotul, aratând cu dreapta Sfântul Agnet, zice:

Preotul: Luati, mâncati, acesta este Trupul Meu, Care se frânge pentru voi spre iertarea pacatelor.

Strana: Amin.

Preotul continua, zicând în taina:

Preotul: Asemenea si paharul dupa cina zicând:

Diaconul arata cu orarul sfântul potir, când preotul, aratând cu dreapta spre sfântul potir, zice:

Preotul: Beti dintru acesta toti, acesta este Sângele Meu, al Legii celei noi, Care pentru voi si pentru multi se varsa, spre iertarea pacatelor.

Strana: Amin.

Preotul continua zicând în taina:

Preotul: Aducându-ne aminte, asadar, de aceasta porunca mântuitoare si de toate cele ce s-au facut pentru noi: de cruce, de groapa, de învierea cea de a treia zi, de suirea la ceruri, de sederea cea de-a dreapta, si de cea de a doua si slavita iarasi venire.

Diaconul pune acoperamântul deoparte si stând în fata Sfântei Mese ia sfântul disc cu mâna dreapta, si sfântul potir cu cea stânga, cu mâna dreapta peste cea stânga în chip de cruce, le înalta deasupra sfântului antimis la ...Tie Ti-aducem..., coborându-le, face semnul crucii cu ele deasupra antimisului, în timp ce preotul zice:

Daca nu este diacon, preotul face el cele de mai sus.

Preotul: Ale Tale dintru ale Tale, Tie Ti-aducem de toate si pentru toate.

Strana: Pe Tine Te laudam, pe Tine Te binecuvântam, Tie Îti multumim, Doamne, si ne rugam Tie, Dumnezeul nostru.

În timpul acestei cântari preotul si diaconul se închina de trei ori înaintea Sfintei Mese, zicând:

Clericii: Dumnezeule, curateste-ma pe mine pacatosul si ma miluieste.

Apoi preotul ridicându-si mâinile zice troparul Ceasului al III-lea:

Preotul: Doamne, Cel ce ai trimis pe Preasfântul Tau Duh, în ceasul al treilea, Apostolilor Tai, pe Acela, Bunule, nu-L lua de la noi, ci ni-L înnoieste noua, celor ce ne rugam Tie.

Diaconul: Stih 1: Inima curata zideste întru mine, Dumnezeule, si duh drept înnoieste întru cele dinlauntru ale mele.

Preotul si diaconul se pleaca din nou si preotul, ridicându-si mâinile, zice:

Preotul: Doamne, Cel ce ai trimis pe Preasfântul Tau Duh, în ceasul al treilea, Apostolilor Tai, pe Acela, Bunule, nu-L lua de la noi, ci ni-L înnoieste noua, celor ce ne rugam Tie.

Diaconul: Stih 2: Nu ma lepada de la fata Ta si Duhul Tau cel Sfânt nu-L lua de la mine.

Preotul si diaconul se pleaca din nou si preotul, ridicându-si mâinile, zice:

Preotul: Doamne, Cel ce ai trimis pe Preasfântul Tau Duh, în ceasul al treilea, Apostolilor Tai, pe Acela, Bunule, nu-L lua de la noi, ci ni-L înnoieste noua, celor ce ne rugam Tie.

Diaconul: Slava Tatalui si Fiului si Sfântului Duh. Si acum si pururea si în vecii vecilor. Amin.

Cuvintele diaconului care urmeaza nu se spun de catre preot când acesta este singur. Când sunt multi preoti, numai cel dintâi sfinteste Cinstitele Daruri.

Preotul zice în taina:

Preotul: Înca aducem Tie aceasta slujba duhov niceasca si fara de sânge, si Te chemam, Te rugam si cu umilinta la Tine cadem: Trimite Duhul Tau cel Sfânt peste noi si peste aceste Daruri, ce sunt puse înainte.

Diaconul îsi pleaca capul, arata cu orarul sfânta pâine si zice încet:

Diaconul: Binecuvânteaza, parinte, sfânta pâine.

Preotul binecuvânteaza peste Sfântul Agnet, zicând:

Preotul: Si fa, adica, pâinea aceasta, Cinstit Trupul Hristosului Tau.

Diaconul: Amin.

Diaconul arata spre Sfântul Potir si zice:

Diaconul: Binecuvânteaza, parinte, sfântul potir.

Preotul binecuvânteaza sfântul potir, zicând:

Preotul: Iar ceea ce este în potirul acesta, Cinstit Sângele Hristosului Tau.

Diaconul: Amin.

Diaconul arata catre amândoua Sfintele, si zice:

Diaconul: Binecuvânteaza-le, parinte, pe amândoua.

Preotul face odata semnul crucii asupra sfântului disc si asupra sfântului potir, zicând:

Preotul: Prefacându-le cu Duhul Tau cel Sfânt.

Diaconul: Amin, Amin, Amin.

Preotul si diaconul se pleaca de trei ori, pâna la pamânt. Apoi diaconul zice:

Diaconul: Pomeneste-ma, parinte, pe mine pacatosul.

Preotul: Sa te pomeneasca Domnul Dumnezeu întru împaratia Sa, totdeauna, acum si pururea si în vecii vecilor.

Diaconul: Amin.

Diaconul apara Sfintele Taine cu acoperamântul. Daca este numai un preot, el acopera sfântul potir cu un acoperamânt mic. Apoi continua:

Preotul: Pentru ca sa fie celor ce se vor împartasi, spre trezirea sufletului, spre iertarea pacatelor, spre împartasirea cu Sfântul Tau Duh, spre plinirea împaratiei cerurilor, spre îndraznirea cea catre Tine, iar nu spre judecata sau spre osânda.

Înca aducem Tie aceasta slujba duhovniceasca pentru cei adormiti întru credinta: stramosi, parinti, patriarhi, prooroci, apostoli, propovaduitori, evanghelisti, mucenici, marturisitori, pustnici si pentru tot sufletul cel drept, care s-a savârsit întru credinta.

Preotul si diaconul cad în genunchi privind spre dumneze iescul Trup si Sânge al Domnului. Terminându-se la strana imnul Pe Tine Te laudam..., preotul ridica perdeaua usilor împaratesti si tamâind Sfintele Taine zice:

Preotul: Mai ales pentru Preasfânta, curata, prea binecuvântata, marita stapâna noastra, de Dumnezeu Nascatoarea si pururea Fecioara Maria:

Preotul da cadelnita diaconului care cadeste Sfânta Masa împrejur, proscomidiarul, altarul, pe preot si pe cei din altar. Daca preotul slujeste singur, el cadeste numai în fata Sfintei Mese. Diaconul pune

cadelnita la o parte si citeste pomelnicul bisericii pentru cei adormiti. În acest timp la strana se cânta Axionul.

Axionul Nascatoarei de Dumnezeu

La praznicele împaratesti, axionul poate fi altul.

Strana: Cuvine-se cu adevarat sa te fericim Nasca toare de Dumnezeu, cea pururea feri ci ta si prea nevinovata si maica Dum nezeului nostru. Ceea ce esti mai cinstita decât heruvimii si mai marita fara de ase manare decât se rafimii, care fara stricaciune pe Dumnezeu Cuvântul l-ai nascut, pe tine cea cu adevarat Nascatoare de Dumnezeu te marim.

Înainte de terminarea Axionului Nascatoarei de Dumnezeu se savârseste sfintirea anafurei. Luând de la diacon vasul cu anafura, preotul îl atinge de sfântul disc si de sfântul potir, zicând în taina:

Preotul: Binecuvântata este anafura sfintilor Tai, Doamne, totdeauna, acum si pururea si în vecii vecilor. Amin.

Trebuie stiut ca: anfura se taie de obicei din prescura din care s-a scos Sfântul Agnet. Daca sunt credinciosi multi si nu ajunge numai o prescura, se poate taia si prescura a doua, din care s-a scos particica întru cinstea si pomenirea Preasfintei Nascatoare de Dumnezeu. Prin urmare, aceste doua prescuri trebuie sa fie întregi si mai mari decât celelalte.

Preotul continua:

Preotul: Pentru Sfântul Ioan Proorocul, Înaintemergatorul si Botezatorul, pentru Sfintii maritii si întru tot laudatii Apostoli, pentru Sfântul (N), a carui pomenire o savârsim, si pentru toti sfintii Tai; cu ale caror rugaciuni, cerceteaza-ne pe noi, Dumnezeule. Si pomeneste pe toti cei adormiti întru nadejdea învierii si a vietii celei de veci si-i odihneste pe dânsii, Dumnezeul nostru, acolo unde straluceste lumina fetei Tale.

Înca Te rugam: Pomeneste, Doamne, pe toti episcopii ortodocsi, care drept învata cuvântul adevarului Tau, toata preotimea, cea întru Hristos diaconime si tot cinul preotesc si monahicesc.

Înca aducem Tie aceasta slujba duhovniceasca pentru toata lumea, pentru sfânta soborniceasca si apostoleasca Biserica; pentru cei ce în curatie si în viata cinstita vietuiesc, pentru (aici se pomeneste cârmuirea tarii, dupa îndrumarile Sfântului Sinod). Da lor, Doamne, pasnica ocârmuire, ca si noi, întru linistea lor, viata pasnica si netulburata sa traim, în toata cucernicia si curatia.

Daca este timp, preotul citeste încet pomelnicele viilor si mortilor. Pentru cei vii zice:

Pentru mântuirea si iertarea pacatelor robilor lui Dumnezeu (N).

Iar pentru cei morti zice:

Pentru iertarea pacatelor si odihna sufletelor robilor lui Dumnezeu (N), în loc luminat, de unde a fugit toata durerea, întristarea si suspinarea; odihneste-i, Dumnezeul nostru, si-i salasluieste pe dânsii unde straluceste lumina fetei Tale.

Acum preotul si diaconul se spala pe mâini. Dupa terminarea axionului Nascatoarei de Dumnezeu, preotul spune cu glas tare:

Preotul: Întâi pomeneste, Doamne, pe Prea Fericitul Parintele nostru (N), Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, spe (Înalt-) Prea Sfintitul (Arhi-) Episcopul (si Mitropolitul) nostru (N)t, pe care-l daruieste sfintelor Tale biserici în pace, întreg, cinstit, sanatos, îndelungat în zile, drept învatând cuvântul adevarului Tau.

Strana: Pe toti si pe toate.

Diaconul pomeneste încet la proscomidiar pomelnicul bi sericii pentru cei vii. Preotul se roaga în taina:

Preotul: Adu-Ti aminte, Doamne, de orasul (sau: de satul, sau: de sfânt locasul) acesta, în care vietuim si de toate orasele si satele si de cei ce cu credinta vietuiesc într-însele. Adu-Ti aminte, Doamne, de cei

ce calatoresc pe ape, pe uscat si prin aer, de cei bolnavi, de cei ce patimesc, de cei robiti si de mântuirea lor. Adu-Ti aminte, Doamne, de cei ce aduc daruri si fac bine în sfintele Tale biserici, si îsi aduc aminte de cei saraci; si trimite peste noi toti milele Tale.

Cu glas tare preotul spune urmatorul ecfonis:

Preotul: Si ne da noua, cu o gura si cu o inima, a slavi si a cânta preacinstitul si de mare cuviinta numele Tau, al Tatalui si al Fiului si al Sfântului Duh, acum si pururea si în vecii vecilor.

Diaconul înconjoara Sfânta Masa spre coltul din stânga plecându-si capul si preotul îl binecuvânteaza. Apoi diaconul iese prin usa dinspre miazanoapte, mergând în mijlocul bisericii pentru rostirea ecteniei.

Strana: Amin.

Preotul, stând în dreptul sfintelor usi se întoarce catre cre dinciosi si, binecuvântându-i cu mâna, zice ecfonisul:

Preotul: Si sa fie milele marelui Dumnezeu si Mântuitorului nostru Iisus Hristos cu voi cu toti.

Strana: Si cu duhul tau.

Se lasa perdeaua.

Ectenia de dinaintea Rugaciunii Domnesti

Diaconul: Pe toti sfintii pomenindu-i, iara si iara cu pace, Domnului sa ne rugam.

Strana: Doamne miluieste.

Diaconul: Pentru Cinstitele Daruri ce s-au adus si s-au sfintit, Domnului sa ne rugam.

Ca Iubitorul de oameni, Dumnezeul nostru, Cel ce le-a primit pe Dânsele în sfântul, cel mai presus de ceruri si duhov nicescul Sau jertfelnic, întru miros de buna mireasma duhovniceasca, sa ne trimita noua dumneze iescul har si darul Sfântului Duh, sa ne rugam.

Pentru ca sa fim izbaviti noi de tot necazul, mânia, primejdia si nevoia, Domnului sa ne rugam.

În timp ce diaconul îsi urmeaza ectenia, preotul zice în taina rugaciunea de dinaintea Rugaciunii Domnesti:

Diaconul: Apara, mântuieste, miluieste si ne pazeste pe noi Dumnezeule cu harul Tau.

Ziua toata desavârsita, sfânta, în pace si fara de pacat, la Domnul sa cerem.

Strana: Da, Doamne.

Diaconul: Înger de pace, credincios îndreptator al sufletelor si al trupurilor noastre, la Domnul sa cerem.

Mila si iertare de pacatele si de greselile noastre, la Domnul sa cerem.

Cele bune si de folos sufletelor noastre si pace lumii, la Domnul sa cerem.

Cealalta vreme a vietii noastre în pace întru pocainta a o savârsi, la Domnul sa cerem.

Sfârsit crestinesc vietii noastre, fara durere, neînfruntat, în pace si raspuns bun la înfricosatoarea judecata a lui Hristos, sa cerem.

Unirea credintei si împartasirea Sfântului Duh cerând, pe noi însine si unii pe altii si toata viata noastra lui Hristos Dumnezeu sa o dam.

Strana: Tie, Doamne.

Rugaciunea de dinaintea Rugaciunii Domnesti

Preotul: Tie, Stapâne, Iubitorule de oameni, Îti încredintam toata viata si nadejdea noastra si cerem si ne rugam si cu umilinta cadem înaintea Ta: Învredniceste-ne sa ne împartasim cu cuget curat, cu cerestile si înfricosatoarele Tale Taine ale acestor sfinte si duhovnicesti mese, spre lasarea pacatelor, spre iertarea greselilor spre împartasirea cu Sfântul Duh, spre mostenirea împaratiei cerurilor, spre îndraznirea cea catre Tine, iar nu spre judecata, sau spre osânda.

Cu glas tare preotul zice ecfonisul:

Preotul: Si ne învredniceste pe noi, Stapâne, cu îndraznire, fara de osânda, sa cutezam a Te chema pe Tine, Dumnezeul cel ceresc, Tata, si a zice:

Cel mai mare sau strana zice rar si deslusit (daca nu o cânta credinciosii) rugaciunea:

Rugaciunea Domneasca

În timpul rugaciunii, diaconul îsi pune orarul crucis peste piept.

Toti: Tatal nostru, Care esti în ceruri, sfinteasca-se numele Tau, vie împaratia Ta, faca-se voia Ta, precum în cer asa si pe pamânt; pâinea noastra cea spre fiinta da-ne-o noua astazi, si ne iarta noua greselile noastre, precum si noi iertam gresitilor nostri, si nu ne duce pe noi în ispita, ci ne izbaveste de cel rau.

Preotul zice ecfonisul:

Preotul: Ca a Ta este împaratia si puterea si slava, a Tatalui si a Fiului si a Sfântului Duh, acum si pururea si în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Ridicând putin perdeaua, preotul zice:

Preotul: Pace tuturor.

Strana: Si duhului tau.

Diaconul: Capetele voastre, Domnului sa le plecati.

Strana: Tie, Doamne.

Preotul zice în taina rugaciunea de dupa Rugaciunea Domneasca:

Preotul: Multumim Tie, Împarate nevazut, Cel ce toate le-ai facut cu puterea Ta cea nemasurata si cu multimea milei Tale din nefiinta la fiinta toate le-ai adus. Însuti, Stapâne, cauta din cer spre cei ce si-au plecat Tie capetele lor; ca nu le-au plecat trupului si sângelui, ci Tie, înfricosatorului Dumnezeu. Tu deci, Stapâne, cele puse înainte noua tuturor, spre bine le întocmeste, dupa trebuinta deosebita a fiecaruia: cu cei ce calatoresc pe ape, pe uscat si prin aer împreuna calatoreste, pe cei bolnavi îi tamaduieste, Cel ce esti doctorul sufletelor si al trupurilor noastre.

Preotul zice cu glas tare:

Preotul: Cu harul si cu îndurarile si cu iubirea de oameni a Unuia-Nascut Fiului Tau, cu Care esti binecuvântat, împreuna cu Preasfântul si bunul si de viata facatorul Tau Duh, acum si pururea si în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Preotul se roaga în taina:

Preotul: Ia aminte, Doamne Iisuse Hristoase, Dumnezeul nostru, din sfânt locasul Tau si de pe scaunul slavei împaratiei Tale si vino ca sa ne sfintesti pe noi, Cel ce sus împreuna cu Tatal sezi si aici în chip nevazut, împreuna cu noi esti. Si ne învredniceste, prin mâna Ta cea puternica, a ni se da noua Preacuratul Tau Trup si Scumpul Tau Sânge si prin noi la tot poporul.

Preotul si diaconul se închina de trei ori, zicând în taina de fiecare data:

Clericii: Dumnezeule, curateste-ma pe mine pacatosul si ma miluieste.

Diaconul sau, daca nu este diacon, preotul zice cu glas tare:

Diaconul: Sa luam aminte...

Preotul, luând Sfântul Trup cu amândoua mâinile, Îl înalta în semnul Sfintei Cruci, deasupra sfântului disc, zicând :

Preotul: ...Sfintele, sfintilor.

Strana: Unul Sfânt, unul Domn, Iisus Hristos, întru slava lui Dumnezeu-Tatal. Amin.

Sfânta Împartasanie

Aceasta cântare se schimba în functie de zilele saptamânii si se pot zice acum si alte cântari.

Strana: Laudati-l pe Domnul din ceruri; laudati-L pe El întru cele înalte. Aliluia, aliluia, aliluia!

Diaconul intra în sfântul altar si sta în dreapta preotului care ia Sfântul Trup în mâini. Diaconul zice:

Diaconul: Sfarâma, parinte, Sfântul Trup.

Preotul sfarâma Sfântul Trup în patru parti, cu luare-aminte si cu evlavie, zicând:

Preotul: Se sfarâma si se împarte Mielul lui Dumnezeu, Cel ce se sfarâma si nu se desparte, Cel ce se manânca pururea si niciodata nu se sfârseste, ci pe cei ce se împartasesc îi sfinteste.

Aseaza cele patru parti pe sfântul disc în semnul crucii astfel:

Diaconul arata cu orarul sfântul potir, zicând:

Diaconul: Plineste, parinte, sfântul potir.

Preotul ia particica, însemnata cu IS, face cu dânsa semnul Sfintei Cruci deasupra sfântului potir, si zice:

Preotul: Plinirea potirului credintei Sfântului Duh.

Pune particica în sfântul potir. Apoi îsi sterge degetele cu buretele, deasupra sfântului disc.

Diaconul: Amin.

Diaconul ia caldura si zice:

Diaconul: Binecuvânteaza, parinte, caldura.

Preotul binecuvânteaza caldura, zicând:

Preotul: Binecuvântata este caldura sfintilor Tai, Doamne, totdeauna, acum si pururea si în vecii vecilor.

Diaconul, sau daca nu este diacon, preotul zice:

Diaconul: Amin

Diaconul toarna apoi în chipul Sfintei Cruci atât cât chibzuieste ca ajunge sa încalzesca Sfintele, zicând:

Diaconul: Caldura credintei plina de Duhul Sfânt. Amin.

Preotul împarte cu copia particica HS în tot atâtea particele câti clerici împreuna-slujitori sunt. El le pune pe partea de jos a sfântului disc. Cei prezenti fac trei închinaciuni si cer apoi iertare unul de la altul. Apoi preotul zice:

Preotul: Apropie-te, diacone.

Diaconul trecând prin partea de rasarit a Sfintei Mese, vine la stânga preotului. Tinând palmele întinse crucis, dreapta peste stânga, zice:

Diaconul: Da-mi mie, parinte, Cinstitul si Preasfântul Trup al Domnului si Dumnezeului si Mântuitorului nostru Iisus Hristos.

Preotul, având buretele între degetele de la mâna stânga, ia una din bucatile din particica HS si tinând-o deasupra buretelui, o da diaconului, zicând:

Preotul: Cinstitul si Preasfântul Trup al Domnului si Dumnezeului si Mântuitorului nostru Iisus Hristos se da tie diaconului (N), spre iertarea pacatelor tale si spre viata de veci.

Diaconul, primind particica din Sfântul Trup în palma dreapta, raspunde:

Diaconul: Amin. Hristos în mujlocul nostru.

Preotul: Este si va fi.

Diaconul saruta dreapta preotului si se duce în partea de rasarit a Sfintei Mese si plecându-si capul asteapta sa ia si preotul particica din Sfântul Trup. Preotul pune buretele sub degetul mijlociu al mâinii drepte, între aratator si inelar, iar cu stânga ridica particica sa si o pune în palma dreapta, zicând:

Preotul: Cinstitul si Preasfântul Trup al Domnului si Dumnezeului si Mântuitorului nostru Iisus Hristos se da mie preotului (N), spre iertarea pacatelor mele si spre viata de veci.

Îsi sterge degetele cu buretele, deasupra sfântului disc si asezând palma stânga sub mâna dreapta, se pleaca înaintea Sfintei Mese si împreuna cu diaconul zic în taina rugaciunile dinaintea împartasirii:

Rugaciunile dinaintea Împartasaniei

Cred, Doamne, si marturisesc ca Tu esti cu adevarat Hristos, Fiul lui Dumnezeu celui viu, Care ai venit în lume sa mântuiesti pe cei pacatosi, dintre care cel dintâi sunt eu. Înca cred ca Acesta este însusi Preacurat Trupul Tau si Acesta este însusi Scump Sângele Tau. Deci ma rog Tie: Miluieste-ma si-mi iarta greselile mele cele de voie si cele fara de voie, cele cu cuvântul sau cu lucrul, cele întru stiinta si întru nestiinta. Si ma învredniceste, fara osânda, sa ma împartasesc cu Preacuratele Tale Taine, spre iertarea pacatelor si spre viata de veci. Amin.

Cinei Tale celei de taina, Fiul lui Dumnezeu, astazi, partas ma primeste, ca nu voi spune vrajmasilor Tai, Taina Ta, nici sarutare Îti voi da ca Iuda, ci ca tâlharul marturisindu-ma strig Tie: Pomeneste-ma, Doamne, în împaratia Ta.

Nu spre judecata sau spre osânda sa-mi fie mie împartasirea cu Sfintele Tale Taine, Doamne, ci spre tamaduirea sufletului si a trupului.

Preotul si diaconul se împartasesc, cu particelele pe care le tin în mâini, cu frica si cu toata evlavia, stergându-si dupa aceea mâna cu buretele deasupra sfântului antimis.

Preotul, luând cu amândoua mâinile si cu un acoperamânt sfântul potir, se împartaseste de trei ori dintr-însul, zicând:

Preotul: Ma împartasesc eu, robul lui Dumnezeu, preotul (N), cu Cinstitul si Sfântul Sânge al Domnului si Dumnezeului si Mântuitorului nostru Iisus Hristos, spre iertarea pacatelor mele si spre viata de veci. Amin.

Apoi îsi sterge preotul buzele sale si sfântul potir cu aco peramântul si zice:

Preotul: Iata S-a atins de buzele mele si va sterge faradelegile mele si de pacatele mele ma va curati.

Înca tinând sfântul potir cu un acoperamânt, cheama pe diacon, zicând:

Preotul: Apropie-te, diacone.

Diaconul vine, se închina si zice:

Diacon: Iata vin la nemuritorul Împarat.

Diaconul ia cu stânga coltul liber al acoperamântului si îl aseaza sub barbie, iar cu dreapta apuca de marginea pos tamentului sfântului potir, spre a înlesni preotului lucrarea, iar preotul îl împartaseste de trei ori, zicând:

Preotul: Se împartaseste robul lui Dumnezeu, diaconul (N), cu Cinstitul si Sfântul Sânge al Domnului si Dumnezeului si Mântui to rului nostru Iisus Hristos, spre iertarea pacatelor sale si spre viata de veci.

Si diaconul zice:

Diaconul: Amin.

Dupa ce s-a împartasit diaconul, preotul zice:

Preotul: Iata s-a atins de buzele tale si va sterge faradelegile tale si de pacatele tale te va curati.

Diaconul îsi sterge apoi buzele si sfântul potir cu aco peramântul.

(Tipicul american) Când sunt mai multi credinciosi pregatiti sa se împartaseasca, sfarâma cu grija cele doua sfinte parti NI si KA în sfântul potir. Particica Preasfintei Nascatoarei de Dumnezeu, a sfintilor, a viilor si a mortilor nu se pun în potir ci se lasa pe sfântul disc, pâna ce se vor cumineca toti credinciosii. Când diaconul pune particelele NI si KA în potir, zice:

(Tipicul românesc) Punând întâi particelele NI si KA una dupa alta în sfântul potir, diaconul (sau daca nu este diacon, preotul), zice:

Diaconul: Învierea lui Hristos vazând, sa ne închinam Sfântului Domnului Iisus, unuia Celui fara de pacat. Crucii Tale ne închinam, Hristoase, si sfânta Învierea Ta o laudam si o slavim; ca Tu esti Dumnezeul nostru, afara de Tine pe altul nu stim, numele Tau numim. Veniti toti credinciosii sa ne închinam sfintei Învierii lui Hristos, ca iata a venit prin cruce bucurie la toata lumea. Totdeauna binecuvântând pe Domnul, laudam Învierea Lui, ca rastignire rabdând pentru noi, cu moartea pe moarte a stricat.

(Tipicul românesc) Când pune în sfântul potir particica Nascatoarei de Dumnezeu, diaconul (daca nu este diacon, preotul) zice:

Diaconul: Lumineaza-te, lumineaza-te, noule Ierusalime, ca slava Domnului peste tine a rasarit. Salta acum si te bucura, Sioane, iar tu, Curata, Nascatoare de Dumnezeu, veseleste-te întru Învierea Celui nascut al tau.

(Tipicul românesc) Când pune în sfântul potir, particelele pentru cele noua cete ale sfintilor, diaconul (sau daca nu este diacon, preotul) zice:

Diaconul: O, Pastile cele mari si preasfintite, Hristoase! O, Întelepciunea si Cuvântul lui Dumnezeu si Puterea! Da-ne noua sa ne împartasim cu Tine, mai cu adevarat, în ziua cea neînserata a Împaratiei Tale.

(Tipicul românesc) Diaconul sau preotul trage dupa aceea usor cu buretele miridele pentru vii si pentru morti, si le pune în sfântul potir, zicând:

Diaconul: Spala, Doamne, pacatele celor ce s-au pomenit aici, cu Cinstit Sângele Tau, pentru rugaciunile sfintilor Tai.

Diaconul sau preotii, stergând apoi bine sfântul disc si sfântul antimis, ia particelele ramase si le pune în sfântul potir pe care dupa aceea îl acopera. Pune apoi pe sfântul disc Aerul, întocmit, apoi sfânta steluta, iar peste ea acoperamântul. Dupa aceea, preotul citeste în taina rugaciunea de multumire.

*** Adesea, predica se tine acum.**

Rugaciunea de multumire

Preotul: Multumim Tie, Stapâne, Iubitorule de oa meni, Datatorule de bine al sufletelor noastre, ca si în ziua de acum ne-ai învrednicit pe noi de cerestile si nemuritoarele Tale Taine. Îndrepteaza calea noastra, întareste-ne pe noi, pe toti, întru frica Ta; pazeste viata noas tra, întareste pasii nostri, pentru ruga ciunile si mijlocirile maritei Nascatoarei de Dum nezeu si pururea Fecioarei Maria si pentru ale tuturor sfintilor Tai.

Preotul si diaconul îsi spala mâinile. Când se termina pre dica, se ridica perdeaua si se deschid sfintele usi, iar diaconul, închinându-se o data, primeste sfântul potir de la preot si, stând între sfintele usi, înalta potirul si zice:

Diaconul: Cu frica de Dumnezeu, cu credinta si cu dragoste sa va apropiati.

Strana: Binecuvântat este Cel ce vine în numele Domnului. Dumnezeu este Domnul si s-a aratat noua!

În Saptamâna Luminata strana cânta: Hristos a înviat... (o data).

Întorcându-se spre sfântul altar, diaconul da sfântul potir preotului. Credinciosii se apropie, unul câte unul, sa se împartaseasca cu Sfintele Daruri. Preotul, stând cu fata catre ei si tinând în mâini sfântul potir, zice rugaciunile dinaintea împartasaniei:

Preotul: Cred, Doamne, si marturisesc..., Cinei Tale celei de taina..., Nu spre judecata sau spre osânda...,

Credinciosii vin unul dupa altul cu umilinta si cu frica, închinându-se si tinând mâinile strânse la piept. Preotul zice fiecaruia:

Preotul: Se împartaseste robul lui Dumnezeu (N) cu Cinstitul si Sfântul Trup si Sânge al Domnului si Dumnezeului si Mântuitorului nostru Iisus Hristos, spre iertarea pacatelor lui si spre viata de veci.

În timpul împartasirii credinciosilor, strana cânta: Trupul lui Hristos primiti..., Cinei Tale celei de taina... sau alte cântari.

Strana: Trupul lui Hristos primiti si din izvorul cel fara de moarte gustati. Aliluia, aliluia, aliuluia!

Cei împartasiti îsi sterg buzele cu sfântul acoperamânt si saruta sfântul potir închinându-se.

La încheierea împartasirii credinciosilor, preotul, tinând cu amândoua mâinile sfântul potir (sau, de nu este nimeni de împartasit, luându-l de la diacon) îi binecuvânteaza pe cre dinciosi cu sfântul potir si zice

Preotul: Mântuieste, Dumnezeule, poporul Tau si binecuvânteaza mostenirea Ta.

Strana: Am vazut lumina cea adevarata, am pri mit Duhul cel ceresc; am aflat credinta cea adevarata, nedespartitei Treimi închi nându-ne, ca Aceasta ne-a mântuit pe noi.

De la Pasti pâna la Înaltare: Hristos a înviat... (o data)

De la Înaltare pâna la Rusalii: Înaltatu-Te-ai întru marire...

În timpul cântarii, preotul pune sfântul potir pe sfântul antimis si diaconul pune în sfântul potir celelalte particele de pe sfântul disc.

Preotul tamâiaza Sfintele Daruri de trei ori, zicând:

Preootul: Înalta-Te peste ceruri, Dumnezeule, si peste tot pamântul slava Ta.

Preotul da cadelnita diaconului, care le ridica deasupra capului si, trecând prin fata Sfintei Mese, se întoarce spre credinciosi aratându-le sfântul disc, apoi îl duce la proscomidiar si-l pune acolo.

Preotul se închina de trei ori în fata Sfintei Mese si zice în taina:

Preotul: Binecuvântat este Dumnezeul nostru...

Daca nu este diacon, preotul se închina de trei ori înaintea Sfintei Mese, ia sfântul disc cu mâna stânga si sfântul potir cu mâna dreapta si tinând sfântul potir deasupra sfântului disc, zice în taina: Binecuvântat este Dumnezeul nostru...

Sfârsindu-se de cântat la strana: Am vazut Lumina cea adevarata..., preotul se întoarce catre credinciosi, zicând cu glas mare:

Preotul: ...totdeauna, acum si pururea si în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Sa se umple gurile noastre de lauda Ta, Doamne, ca sa laudam marirea Ta; ca ne-ai învrednicit pe noi sa ne împartasim cu sfintele, dumnezeiestile, nemuritoarele, preacuratele si de viata facatoarele Tale Taine. Întareste-ne pe noi întru sfintenia Ta, toata ziua sa ne învatam dreptatea Ta. Aliluia, aliluia, aliluia!

În timpul acestei cântari, preotul merge la proscomidiar si pune sfântul potir acolo (iar daca nu este diacon, duce si sfântul disc). Preotul cadeste Sfintele de trei ori, nezicând nimic. Diaconul, având capul acoperit, merge în fata sfintelor usi si zice ectenia (daca nu este diacon, urmatoarea ectenie se zice de catre preot). Preotul se întoarce la Sfânta Masa si strânge sfântul antimis, începând cu partea de rasarit si continuând cu cea de apus, cea de miazazi si în urma cea de miazanoapte.

Ectenia de multumire

Diaconul: Drepti, primind dumnezeiestile, sfintele, preacuratele, nemuritoarele, cerestile si de viata facatoarele, înfricosatoarele lui Hristos Taine, cu vrednicie sa multumim Domnului.

Strana: Doamne miluieste.

Diaconul: Apara, mântuieste, miluieste si ne pazeste pe noi, Dumnezeule, cu harul Tau.

Strana: Doamne miluieste.

Diaconul: Ziua toata desavârsita, sfânta, în pace si fara de pacat cerând, pe noi însine si unii pe altii si toata viata noastra, lui Hristos Dumnezeu, sa o dam.

Strana: Tie, Doamne.

Diaconul merge înaintea icoanei Mântuitorului si asteapta acolo cu capul plecat, pâna la sfârsitul rugaciunii amvonului.

Preotul face cruce peste sfântul antimis cu Sfânta Evanghelie, zicând ecfonisul:

Preotul: Ca Tu esti sfintirea noastra si Tie slava înaltam, Tatalui si Fiului si Sfântului Duh, acum si pururea si în vecii vecilor.

Aseaza Sfânta Evanghelie pe Sfânta Masa, asa cum era la începutul Sfintei Liturghii.

Strana: Amin.

Preotul, având capul acoperit si privind spre credinciosi zice:

Preotul: Cu pace sa iesim.

Strana: Întru numele Domnului.

Diaconul: Domnului sa ne rugam.

Strana: Doamne miluieste.

Preotul, luându-si Liturghierul, iese prin sfintele usi, merge în mijlocul bisericii, face o închinaciune catre altar si zice rugaciunea amvonului.

Rugaciunea amvonului

Preotul: Cel ce binecuvântezi pe cei ce Te binecuvânteaza, Doamne, si sfintesti pe cei ce nadajduiesc întru Tine, mântuieste poporul Tau si binecuvânteaza mostenirea Ta. Plinirea Bisericii Tale o pazeste; sfinteste pe cei ce iubesc podoaba casei Tale; Tu pe acestia îi preamareste cu dumnezeiasca puterea Ta; si nu ne lasa pe noi cei ce nadajduim întru Tine. Pace lumii Tale daruieste, bisericilor Tale, preotilor, (aici se pomeneste Cârmuirea tarii, dupa îndrumarile Sfântului Sinod) si la tot poporul Tau. Ca toata darea cea buna si tot darul desavârsit de sus este, pogorând de la Tine, Parintele luminilor, si Tie slava si multumire si închinaciune înaltam, Tatalui si Fiului si Sfântului Duh, acum si pururea si în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Daca credinciosii aduc daruri întru cinstirea si pomenirea Sfântului sau pentru sarbatoare (colivi, brânza si oua, struguri, pârga de poame, ori alte roade), se cânta la strana troparele si condacul sarbatorii.

Strana: (Cântarea cuvenita)

Preotul tamâind zice:

Preotul: Domnului sa ne rugam.

Strana: Doamne miluieste.

Preotul, stând lânga daruri, zice cu glas mare rugaciunea potrivita cu felul de daruri (rugaciunile de acest fel se gasesc mai departe în Liturghier).

Preotul: (Zice rugaciunea potrivita din Liturghier)

Strana: Amin.

Strana cânta:

Strana: Fie numele Domnului binecuvântat... (de 3 ori)

În Saptamâna Luminata... Hristos a înviat... (de trei ori)

Strana continua cu Psalmul 33 (de trei ori):

Strana: Bine voi cuvânta pe Domnul...

Preotul se pleaca spre credinciosi, în dreapta si în stânga, si intra prin sfintele usi. Diaconul intra prin usa dinspre miazanoapte. Merg catre proscomidiar unde îsi descopera si îsi pleaca capetele amândoi. Preotul zice urmatoarea rugaciune:

Preotul: Plinirea Legii si a proorocilor Tu însuti fiind, Hristoase, Dumnezeul nostru, Cel ce ai plinit toata rânduiala parinteasca, umple de bucurie si de veselie inimile noastre, totdeauna, acum si pururea si în vecii vecilor. Amin.

Diaconul, din sfintele usi, zice:

Diaconul: Domnului sa ne rugam.

Strana: Doamne miluieste.

Diaconul îsi descopera capul, se întoarce la proscomidiar si consuma ce a ramas din Sfintele Taine. El curata sfântul potir cu vin si apa. Apoi îl sterge cu un stergar anume pregatit si pune sfântul potir cu celelalte obiecte liturgice.

Preotul, acoperindu-si capul, binecuvânteaza pe credinciosi dintre sfintele usi:

Preotul: Binecuvântarea Domnului peste voi toti cu al Sau har si cu a Sa iubire de oameni, totdeauna, acum si pururea si în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Otpustul

Preotul se pleaca catre icoana Mântuitorului si zice:

Preotul: Slava Tie, Hristoase Dumnezeule, nadejdea noastra, slava Tie.

Strana: Slava. Tatalui si Fiului si Sfântului Duh. Si acum si pururea si în vecii vecilor. Amin.

Doamne miluieste. Doamne miluieste. Doamne miluieste.

Întru numele Domnului, parinte, binecuvânteaza.

Preotul: Cel ce a înviat din morti...; iar de nu va fi duminica zice: Hristos, Adevaratul Dumnezeul nostru, pentru rugaciunile Preacuratei Maicii Sale, ale Sfintilor, maritilor si întru tot laudatilor Apostoli, ale Sfântului (N) (al carui hram îl poarta biserica), ale celui între sfinti Parintelui nostru Ioan Gura de Aur, arhiepiscopul Constantinopolului, ale Sfântului (N), a carui pomenire o savârsim, ale Sfintilor si dreptilor dumnezeiesti Parinti Ioachim si Ana si pentru ale tuturor sfintilor, sa ne miluiasca si sa ne mântuiasca pe noi, ca un bun si de oameni iubitor.

Strana: Amin.

Preotul se întoarce cu fata spre icoana Mântuitorului si zice:

Preotul: Pentru rugaciunile sfintilor parintilor nostri, Doamne Iisuse Hristoase, Dumnezeul nostru, miluieste-ne pe noi.

Strana: Amin.

Preotul se întoarce în altar si închide sfintele usi si perdeaua. Iesind prin usa diaconului, el (sau altcineva anume rânduit) împarte anafura credinciosilor. Când se termina aceasta, se întoarce în altar si, daca nu este diacon, el însusi consuma Sfintele Taine. Preotul si diaconul îsi scot vesmintele si zic rugaciunile de multumire.